

Sabbato sancto pasce

his dictis patet causa modus ordo et tota series
dñice passionis fm intentionem euangelistaruz
fm ordinem et fm litteram quam ex toto inserui
ac fm seriem veri gesti descriptis. concedat nob
tesus vt per lamenta sue passionis pueniam⁹ ad
gloriam et gaudium beate resurrectionis Amen

Sabbato sancto pasce.

Utraque abscō

Utraque abscō
dita est cum christo in deo. cum autez
xps apparuerit vita vestra tūc et vos
apparebitis cum ipso in gloria et ad Col. iij. Et
i epla hodierna. hēri sermōis finis fuit sepultu
ra corpis christi sed de aīa quo iuit vel quid fec
nihil fuit dictū. Ideo modo volo p̄dicare d̄ ista
materia. sed p̄mo salutē virgo maria et. qz iam
possumus sibi dare gaudiū et leticiā quia de pro
pinquo instat resurrectio glorioza filij sui iō pos
sumus ipsam salutare humiliē et deuote dicētes
sibi Ave maria et. Vita nra et. Pro hui⁹ verbi
declaratione et materie predicāde introductōe
sciendum. qd doctrina sacra est generalis et certa
fidei christiane qd post mortem corporalem chri
sti anima eius descendit in infernum et est articu
lus fidei dicentis. mortuus et sepultus q̄tum ad
corpus. descendit ad inferos q̄tum ad animam.
licet potuisset statim ascendere in celum si volu
isset tamē noluit. imo voluit tantū humiliari qz
voluit descendere principalit̄ ad confortanduz
sanctos patres et ipsos liberandum. sicut rex ha
bita victoria campali vult intrare personalit̄ ci
uitatem. ita et christus et q̄diu corpus eius fuit i
sepulchro tam diu fuit anima eius i lymbo et cra
stina die anima christi simul cum sanctis patrib⁹
exiuit de lymbo et assumpto corpore gloriozo re
surrexit. Ista ē doctrina vera fidei christiāe con
firmata auctoritate christi dicentis. Sicut fuit io
nas in ventre ceti tribus diebus et tribus nocti
bus. sic erit filius hominis i corde terre trib⁹ die
bus et tribus noctibus Matth. xij. Dic breuē
historiam iōne prophete vt habetur Ione. j. et
ij. c. et quomodo fuit figura passionis christi. na
uis in qua christus nauigauit est natura huma
na. Ratio quia ad instar nauis facta scilicet an
gusta in principio lata in medio et. scilicet tem
pore christi Gal. iij. At vbi venit plenitudo tē
poris misit deus filium suum. nunc autem restri
gitur ad instar pupis. Malus huius nauis in
medio positus fuit crux christi. velum caro chri
sti. facta est quasi nauis infortioris et proverb.
vlti. Hec nauis iactabatur magnis fluctibus et
periculis submergendi in inferno. nec erat aliud
remedium euadendi nisi qd Jonas. id est. chri⁹
iactaretur in mari. scilicet in amaritudinem pas
sionis et mortis. Et cetus. id est. infernus aperu
it os suum et recepit ipsum et tenuit eum tribus
diebus et tribus noctibus. sed crastina die euo

luit eum. Et licet corpus christi et anima in illo
die fuerunt diuisa et separata tamen diuinitas
nunq̄ fuit separata nec diuisa nec a corpore nec
ab anima sed tota fuit cum corpore in sepulchro
et tota cum anima in lymbo. vt dicit beatus Tho
mas. iij. parte. q. l. articu. ij. et. iij. Si dicatur. qd
modo hoc fuit possibile. Dabo de hoc vobis du
as similitudines ad oculuz ad confortanduz ve
stros intellectus. Primo de pomo ex vna parte
albo et ex alia parte rubeo qd si gladio diuiditur
in duas partes odor ipsius remanet cum quali
bet parte diuisa. Idem de humanitate christi.
Cogitate qd humanitas christi sit vt pomum cu
tus pars alba sit anima christi purissima sine om
ni defectu. pars rubea eius caro ex passione san
guinolenta. De quo Salomon Canticozum. v.
in persona virginis Marie dicens. Bilectus
meus candidus et rubicundus. Diuinitas eter
na erat vnita corpori et anime christi ante passio
nem et mortem sicut odor est coniunctus pomo
et vnitus. Sed humanitas christi gladio mortif
fuit diuisa et separata in duas partes principales
tamen odor. id est. diuinitas eterna semper re
mansit cum vtraq̄ parte inseparabiliter. Secū
da similitudo pulchrior et clarior de pecia chry
stalli ad radium solis que tota repletur lumine et
claritate solis. quare si diuiditur in duas partes
tota claritas solis remanet cum qualibet parte
diuisa. Idem de humanitate christi puriori chry
stallo lumine et claritate diuinitatis illuminata.
que in morte diuisa diuinitas tota remansit inse
parabiliter cum qualibet parte diuisa ascondi
ta scilicet cum corpore in sepulchro et cum anima
in lymbo siue in inferno. Auctoritas. Splendor
ipsius vt lux erit cornua in manibus eius vbi ab
scondita est fortitudo eius ante faciem eius ibit
mors. Abachuc. iij. In qua ponuntur tria tem
pora christi. scilicet. Tempus sue predicationis
ibi. Splendor eius vt lux erit. Secundo ponit
tempus sue amare passionis. ibi. cornua in ma
nibus eius. scilicet clauorum in manibus. Et tē
pus mortis. ibi. abscondita est fortitudo eius. id
est. diuinitas que abscondita fuit cum corpore i
sepulchro et cum anima in lymbo. Nota ante
faciē ei⁹ ibit mors. an passionē xpi mors ipm seq̄
bat ex psecutiōe iudeoz n̄ qd mors h̄ret aliqd iul
i xpo et illecuta ē xpm quisq̄ ipm cepit. s̄ p̄ resur
rectionē mors ipm p̄cedit. iō dicit an faciē ei⁹ ibit
mors. De hac absconditōe dixit etiā Esa. Cere tu
es ds abscondit⁹ ds israel saluator. Esa. xlv. De
hac absconditōe dicit the. Vita v̄ra. i. diuinitas absco
dita ē cū xpo. Nota p̄ psecutiōe fmōis qd lz di
uinitas eterna tunc fuisset abscondita illis q̄ fue
rant in hoc mundo tñ tunc fuit ostensa et ma
nifestata illis de inferno. non qd omnes de infer
no vidissent eam. sed omnes qui fuerunt in infer
no cognouerunt christum esse verum deū et v̄z

Sabbato sancto pasce

hominem. Et diuinitas fuit eis ostensa et manifestata quadrupliciter scilicet quia sunt quattuor loca in inferno. // **P**rimus locus inferior est carcer damnatorum. Secundus est limbus puerorum. Tertius est locus purgandorum. Quartus est synus patrum sanctorum. in quolibet istorum quattuor fuit manifestata diuinitas christi aliquo modo. quia ad omnes descendit ut dicit articulus fidei. mortuus et sepultus descendit ad inferos. Nota pluraliter inferos. sed non viderunt diuinitatem nisi solum illi qui fuerunt in synu patrum sanctorum licet ad omnes descenderit. Item apostolus ad Eph. iij. Descendit primus. id est. primitus antequam resurgeret ad inferiores partes terre. ideo bonum est scire quid ibi fecit. Primus ergo locus inferni et inferior est carcer damnatorum plenus igne inextinguibili qui virtute diuina cruciat demones et animas damnatas. ad istum locum descendit anima christi et ibi manifestauit diuinitatem suam per rigorosam increpationem. non scilicet per essentiam sed per effectum ut dicit beatus Thomas. iij. parte. q. lvi. arti. ij. Duplici autem ratione anima christi descendit ad istas. Prima ad ligandum luciferum qui a principio mundi usque ad illud tempus captiuauit animas in aliquo predictorum quattuor locorum. sed heri dum chastus esset in cruce cum passione tam dolorosa derelictus ab apostolis discipulis et amicis. lucifer qui primo dubitauerat an esset filius dei dicens intra se. quomodo iste sit sanctus propheteta. tamen ego ducam ipsum mecum ad infernum etiam venit ad christum et posuit se in brachio crucis spectans animam christi. De hoc figura quam Beda exponit ad istud propositum. et etiam tangitur in glo. Picatur breuiter historia de filio tobie eunte cum raphaele qui voluit lauare pedes in flumine. et ecce piscis immanis. id est. maximus exiit ad deuorandum eum. Ipse autem apprehendit branciam eius et duxit eum in sicum etc. Tob. vi. Exponit Beda quod fluuius ille subitans et impetuosis figurabat mortem christi impetuosiorem et subitam quia sine processu iuris Christus autem voluit lauare pedes suos quod sumus nos qui tangimus terram et nos maculamur peccatis. sed ecce piscis immanis. scilicet lucifer vel sathanas venit et posuit se in brachio etc. ad deuorandum christum et non videbatur ab aliquo nisi a christo qui dixit. Traditor in mala hora huc venisti. Sed in separatione anime christi a corpore lucifer cognouit quod erat deus et voluit fugere sed non potuit. quia christus ipsum cepit. qui cum vellet christum capere captus fuit a christo ut piscis a tobia. quod diabolus venit ad christum **A**utoritas. Venit enim princeps mundi huius. scilicet lucifer qui tyrannice dominabat in mundo et in me non habet. quicquid Joh. xiiij. et quod a christo fuit captus **A**utoritas. Nunc iudicium est mundi. nunc princeps mundi huius eicietur foras Joh. xij. **I**

christus ipsum cepit et ligauit in carcere damnatorum usque ad tempus antichristi tunc soluetur ad tempus. et sic christus ostendit se dominum inferni cuius portas creas et vectes ferreos confregit et ligauit insatiabilem homicidam. Secunda ratio propter quam anima christi descendit ad istos fuit propter rigorosam increpationem. postquam ligauit ibi luciferum increpauit et reprehendit damnatos. De hoc videtur loqui petrus in sua epistola. Christus semel pro peccatis nostris mortuus est. et sequitur. in quo scilicet tempore mortis et his qui in carcere conclusi erant spiritu veniens predicauit. j. pe. iij. Dicit beatus Thomas in. iij. parte theologie. q. lvi. arti. ij. ad tertium. quod ista predicatio non fuit instructiua sed increpatoriua. quod dicit Damascenus in. iij. lib. quod sicut his qui in terra sunt euangelizauit. ita et his qui in inferno. non quidem ut incredulos ad fidem peruerteret sed ut eorum infidelitatem confutaret. quia et ipsa predicatio nihil aliud intelligi potest quam manifestatio diuinitatis que manifestata est infernalibus in descensu christi ad inferos. Hec Thomas subiungit. // **H**ic practice quod dicebat malis imperatoribus. regibus. et dominis damnatis ex eorum mala vita et tyrannico regimine ut neiroth qui fuit primus qui voluit habere dominum et alexandro et alijs malestruis. id est. maledictis Si domino vestro postquam vobis dedi fuissetis bene vli modo fuissetis salui. Item increpauit magnos philosophos. platonem. aristotelem. et alios de quibus dicit expresse hieronymus quod sunt damnati di. christus. **S**tulti ostendebatis et legebatis et disputabatis de vno primo principio et primo motore et prima causa in scholis vestris. et in templis adorabatis idola habebatis magnam scientiam et malam conscientiam. Item increpauit superbos di. **M**iseri si fuissetis humiles modo habuissetis gloriam. Item auaros etc. sacerdotes prophetas falsos symoniacos. Item luxuriosos di. **Q**ui vixistis sicut porci ideo modo non habebitis delectationes glorie etc. Item gulosos fructuosos inuidos ut cayn. Item blasphemos di. latroni damnato. **M**iser nunquid tu hodie me blasphemasti in cruce. Item redarguit iudam dicens. **P**roditor. ecce quid vendidisti pro tam modico precio. // **C**ogitate quod flet clamores vultus illorum damnatorum desperatorum de saluatione. Ecce quomodo christus manifestauit ibi suam diuinitatem ipsos rigorose redarguendo. // **S**ecundus locus dicitur locus paruulorum ut dicimus vnus portus vbi sunt omnes pueri qui decesserunt cum solo peccato originali quod peccatum originale non est ab ipsis factum sed receptum sicut de imagine cadente in luto etc. ideo illud peccatum non dicitur actuale sed originale. quia in generatione corporali recipitur illa macula. et ideo quia non est peccatum actuale non

habent ibi penam sensitivā. Sed dicuntur habere ignem eo q̄ nunq̄ videbunt faciem dei. Et illa ira videtur esse ignis. iuxta illud Deut. xxxij. Ignis succensus est i furore meo et ardebit vsq̄ ad inferni nouissima rē. Dicit scriptura sancta. quia dormiunt nō corporaliter sed sicut ille qui dormit non sentit penam sic nec illi pueri sentiūt penam. Immo dicit Job in persona damnati. Quare non in vulua mortuus sum. egressus ex vtero non statim perij. Cur exceptus genib⁹ cur lactatus vberibus nunc dormiens silerē et somno meo requiescerē Job. iij. Dicit beatus Thomas. ij. senten. dist. xxxij. arti. ij. et vide ibidem bene doctorem q̄ quando vident gloriā beatorum q̄ non dolent nec tristantur. quia sciūt q̄ non pertinet ad eos. sicut tu non doles. quia nō habes regnū qd̄ non pertinet ad te. sed d̄ illo dolet filius regis ad quez pertinet regnū. nec qm̄ vides aquilam volantem non doles quia nō habes alas. sic nec illi pueri tristant. ad istos d̄ dicit anima christi per gloriosam p̄solationē. Sic practice quomodo anima christi fuit i porta lymbi z illi pueri statim cognouerunt christuz salutorem esse videntes animam eius. et ipsum adorauerunt dicentes. Gloria tibi domine q̄ mortuus es pro homine rē. Quibus dixit ipse. quomodo est vobis. responderūt dñe bene est nobis habemus magnam scientiam naturalē et multas gratias et virtutes licet non habem⁹ gratiā gratum facientem. disputam⁹ ad inuicē et diligimus nos mutuo. Dixit christus. Ideo regrami deo qui vos liberauit de illo igne inferni. ostendens eis locum damnatoz. et laudate dñm et quiescat in pace. Tertius locus dicitur locus purgatorum. Pro quo sciendū q̄ aliq̄ moriunt absq̄ peccato originali ideo non vadunt cū illis pueri decedentibus sine sacramento baptismi ad inferni lymbum. et absq̄ peccato mortali ideo nō vadunt cum damnatis. Sed quia de peccatis que fecerunt postq̄ fuerūt mūdati ab originali peccato non fecerunt condignam penitentiaz iuxta qualitatem et q̄ntitatem peccatoz. tales exq̄ habuerunt p̄tritionez non vadunt cum damnatis sed in alio mundo diuina misericordia ordinauit vnum locum qui dicitur purgatoriu vbi anime purgantur vbi est ignis sed non sunt ibi demones quia nullus ibi intrat qm̄ sit in gratia dei. Et ille ignis purgatorij durabit vsq̄ ad diem iudicij. qui virtute diuina cruciat animas qd̄ nō posset iste ignis noster. imo si vna anima esset in furno calcis ille ignis sibi non noceret. sed post diez iudicij ignis purgatorij extinguet. Si dicatur et si sit aliquis qui in die iudicij nō compleuerit penitentiam suam nec sit purgatus. quid fiet d̄ illo Responsio q̄ deus augmentabit illi penam intē siue rē. De isto loco dicit scriptura sancta. In

igne probat̄ aurum et argentum. hoīe s̄ vō ree/ptibiles i camino humiliatiōis. Eccl. ij. ad istos christus descendit et visitauit per copiosam liberationem. Questionē faciunt doctores et beatus Tho. in. iij. parte. q. lxx. arti. viij. An christ⁹ liberauit omnes animas que erant tunc in purgatorio. Ad questionem oportet r̄ndere per distinctionē in q̄ de ista materia possum⁹ loq̄ dupliciter. vel per rigores iusticie vel per dulcedinem misericordie. Si loquamur primo modo. nō liberauit nisi illos solum qui compleuerunt tempus penitentie. et istam viam sequit̄ beatus Tho. in. iij. parte. Si autem loquamur de dulcedine misericordie. possumus dicere q̄ omnes liberauit. Et ad hoc dabo vobis duas similitudines. Prima de rege nouiter coronato intrante ciuitatem qui liberat omnes captos. nisi sint capti pro interesse patris. sic rex glorie christus nouiter coronatus corona spinarum intrans purgatoriu. ad quem clamabant omnes anime in purgatorio. Dñe libera te nos. et christus interrogauit licet iam sciret. de q̄to tempore hic fuissent. respōdebant. Dñe fuimus hic iam per mensem per annum rē. ideo pie credis q̄ christus liberauit omnes. Autoritas. Esa. recitantis verbum dei patris ad filium dicens. Bedi te in fedus. i. pacem populi vt suscitares terram et possideres hereditates dissipatas vt diceres his q̄ vincti sunt exite et his qui in tenebris sunt reuelamini. Esa. xli. ix. vbi ponunt̄ quattuor clausule quarum due sunt de vita christi alie due de eius morte. Prima ibi. Bedi te in fedus populi vt suscitares q̄ sepe dormiebant in peccatis quos christus suscitauit p̄dicando. Secunda vt possideres hereditates dissipatas. s. animas rationales que sunt hereditates dei dissipatas per peccatum. Tertia ibi vt diceres his qui vincti sunt exite. nō ibi loquit̄ de illis qui sunt in inferno damnatoz. qz nullus inde exijt sed de ill' de purgatorio. Quarta de his qui in tenebris sunt reuelamini. Secunda similitudo est de papa nouiter creato qui tūc concedit largas indulgētiās et gratias q̄plures. Et tomagis papa iesus q̄ est dñs ḡrarū et indulgentiarū. qz papa ei⁹ vicari⁹ nō est dñs ecclesie s̄ dispensator et pcurator. Ergo papa sit tam liberalis q̄tomagis christ⁹ q̄ est dñs. Auto. Esa. lxx. Spūs dñi sup me eo q̄ vnixerit me ad annūciandum māfuetis misit me vt mederer p̄tritos corde. et p̄dicarē captiuis indulgentiā et clausis apertionē. Nota spūs dñi. s. sanq̄ sup me. loq̄t̄ christus in q̄tū hō qz in q̄tū de spūs sanct⁹ nō est sup sed equalis et vn⁹ deus. Ad annūciandum māfuetis misit me. s. in hoc mūdo ad p̄dicandū et post mortē dicit vt p̄dicarē captiuis indulgentiam. Sic quō an christi passionē postq̄ ale cōpleuerat suū purgatoriu exhibat inde et ibant ad locuz

sanctorum patrum qui dicitur synus abrae. **Au-**
 toritas **Lu. xvj.** Factum est vt mozer. e mendi-
 cus ⁊ portaretur ab angelis in synu abrae. quia
 in illo ibant co ndigne penitentes sed modo aice-
 dunt in celum ⁊ etiam postq̄ exeunt de purgato-
 rio. Sic quō tempus a deo taxatum ad standuz
 in purgatorio potest redimi suffragijs viuozum
Ideo heres co mplete tenetur testamenta ⁊ exe-
 cutiones vltimarū voluntatū defunctorū. alias
 dicit christus **Lu. xvij.** Deus faciet vindictam
 electoz suozum clamantium ad se die ac nocte.
Quartus locus dicit synus abrae. in hoc stabāt
 anime sanctorū patrū que ibi fuerūt a principio
 mūdi vsq̄ ad resurrectionē christi. **P**rimus qui
 vnq̄ ibi intrauit fuit abel. **E**t quando christus sur-
 rexit omnes exiuerunt inde cum christo. ibi nul-
 lam habebant penam sed non habebant gloriā
In ista domo intrauit anima christi. **D**icit **Au-**
gustinus q̄ sicut anima christi intrauit per istaz
 domū. oēs illi sancti patres viderunt diuinitatē
 christi ⁊ habuerūt gloriā ⁊ paradysuz. de quo
 dixerat christus latroni. **H**odie mecum eris i pa-
 radyso. **D**icit **Aug.** q̄ oēs alie anime sanctorum
 patrum adorauerūt christū di. **A**duenisti redem-
 ptor. aduenisti quez quōdie expectabam. modo
 est completum gaudiū nostrū. **C**hristus autem
 salutauit eos di. **P**ax vobis. **A**d am cum omni-
 bus filiis ⁊ filiabus qui adorauerūt humiliē chri-
 stum cum omnib⁹ patriarchis. **D**einde moyses
 cum omnibus prophetis. deinde aaron cum om-

nibus sacerdotibus. **D**auid cum omnibus regi-
 bus. **J**ohannes baptista cum omnib⁹ innocenti-
 bus. **D**einde eua cum omnibus sanctis mulieri-
 bus. ⁊ christus stetit cum ipsis vsq̄ ad resurre-
 ctionem. **A**utoritas **Mat. xij.** Sicut fuit ionas
 in ventre ceti tribus diebus ⁊ tribus noctibus.
 sic erit filius hoīs in corde terre tribus diebus ⁊
 tribus noctibus ⁊c. **I**tem autoritas sapienti di.
 in persona christi. **P**enetrabo omnes inferiores
 partes terre ⁊ inspiciā omnes dormiētes ⁊ illu-
 minabo omnes sperantes in dño **Eccī. xxij.** **N**o-
 ta inspiciam omnes dormiētes. id est. omēs mor-
 tuos. ⁊ illuminabo omnes sperantes in dño sup-
 ple lumine glorie diuine. **R**estat nūc cres re/
 surrectio dñi nostri iesu christi. ad quam nos p/
 ducat. qui per imortalia regit secula seclorū **A**mē

Venerandi patris sancti Vincētij ferrariē.
 ordinis fratrum predicatorū. regni aragonie. cō-
 uentus valentie. dei semiuērbū christianissimi.
 atq̄ sacrarū litterarū p̄fessor resolutissimi. Ser-
 mōes hyemales putillissimi. i inclyta **B**asilea so-
 licitius emendati. ac p̄ **N**icolaū kesser eiusdē in-
 colam q̄ diligenter impressi: finiunt. **A**nno nati-
 uitatis christianissime. **M.**cccc. ppe xō finem
 octuagesimiocau. xvj. videlicet kalendas mē-
 sis **J**anuarij.

